

Via dromen en denken naar **durven** en **doen**

THEMA Om studenten de vrijheid te geven hun ondernemerschap te ontwikkelen, startte de hogeschool HAS Den Bosch in 2006 het programma Topklas Ondernemen. Hierbij krijgen studenten in het laatste studiejaar de kans om hun eigen bedrijf op te zetten. Wat levert de verankering van ondernemerschap in hoger specialistisch onderwijs op?

‘Het studieprogramma bevatte onbewust blokkades om zelf een onderneming op te zetten. Zo liepen studenten in het derde jaar stage, maar mochten dat niet gebruiken om de eerste ervaringen op ondernemerschap op te doen. En als studenten al een start hadden gemaakt met de oprichting van een eigen onderneming, dan verwachtten we ze daarna terug in de schoolbanken. Daarom hebben we de opleiding anders ingevuld en de Topklas Ondernemen in het leven geroepen’, licht docent en een van de *founding fathers* Koos Dekker toe. Een stip, een jury en een overtuigend verhaal. Via een soort Idols-opzet bepaalt de jury welke student in aanmerking komt voor de Topklas Ondernemen. Naast een succesvol afgerond derde studiejaar zijn overtuigende en serieuze plannen, lef en doorzettingsvermogen de benodigde ingrediënten. Jaarlijks zijn er zo’n vijftien deelnemers, die een willekeurige vooropleiding aan HAS Den Bosch hebben genoten.

Zelfreflectie

Dromen, denken, durven en doen. Waar studenten van de reguliere opleidingen stoppen bij het denken, zetten de Topklas-studenten hun eigen kapitaal in (durf) en starten ze hun eigen bedrijf tijdens hun studie daadwerkelijk op (doen). De Topklas Ondernemen is opgedeeld in vier blokken. Tijdens de eerste twee blokken komen de deelnemers met zelfreflectie, bedrijfsbezoeken, presentaties van succesvolle ondernemers en coaching erachter of het ondernemerschap werkelijk iets voor hen is. Wat wil ik? Waar liggen mijn marktkansen? Degenen die doorgaan werken daarna aan marktonderzoek en hun businessplan. En krijgen praktijkopdrachten voorgeschoteld waarmee ze inzicht krijgen in financiële en organisatiezaken.

Echte klanten, echte euro’s

Dekker: ‘Tijdens het derde blok voeren ze hun businessplan uit en krijgen ze de eigen onderneming aan het draaien. Met echte klanten en echte euro’s. De school dient als vangnet. Daar kunnen ze met docenten en medestudenten overleggen over hun strategie. Ondernemers in de dop zijn nog wel eens eigenwijs. Om ze te behoeden voor de valkuilen van startende ondernemers krijgen ze ondersteuning van docenten en professionele coaches. Zij kennen het klappen van de zweep.’

Landbouwgrond ombouwen

Maar hoe werkt dat, van businessplan naar eigen bedrijf? Jean-Pierre van Wesemael is Topklas-student van het eerste uur. Tijdens zijn laatste studiejaar in 2007 startte hij zijn bedrijf in zeekraal: Saeftinghe Zilt. 'Ik woon in de polder bij Emmadorp vlak bij het Verdrongen Land van Saeftinghe in Zeeuws-Vlaanderen, een uitgestrekt schorgebied in de Westerschelde. Een gebied dat jaren geleden is ingepolderd voor traditionele akker- en landbouw. Om een juiste zoutbalans in de grond te krijgen, moest ik traditionele landbouwgrond ombouwen. Samen met mijn coach keek ik hoe ik de teelt goed van de grond kon krijgen. De teelt van zilte groenten was nog redelijk nieuw. Dan is kritische coaching belangrijk. Heb je hier aan gedacht? Zou je dat niet zo doen? Wat doe je anders dan de concurrent? De coach wijst je op risico's en kansen. Zo zette ik steeds een stap vooruit en begon ik in 2007 met een perceel van vijfhonderd vierkante meter. Inmiddels is het perceel een hectare groot. Volgend jaar hoop ik de oppervlakte te verdubbelen.'

Laagdrempelig starten

Op de vraag wat de verankering van ondernemerschap in het onderwijs oplevert, zegt Van Wesemael stellig: 'Het gaf mij de mogelijkheid om op een goede manier zo vroeg aan mijn eigen bedrijf te beginnen. Met de exacte vakken, excursies, lezingen en netwerkborrels krijg je de denkwijze van een ondernemer in kleine porties voorgeschoteld. En leer je de ware kneepjes van het vak.' Dekker vult hem aan: 'Studenten kunnen laagdrempelig starten met hun eigen onderneming. Als student komen ze gemakkelijk bij bedrijven binnen en mogen ze nog van alles vragen. Dat is toch anders dan wanneer ze afgestudeerd of ondernemer zijn. Daarnaast leren studenten van elkaars ervaringen. En voorkomen ze met de juiste professionele begeleiding van hun coaches dat ze tegen een aantal klassieke beginnersfouten lopen: te veel aan de eerste klant hangen, afhankelijk zijn van één opdrachtgever of problemen met de fiscus.'

Ondernemende generatie

De teller van het aantal Topklas-studenten staat inmiddels op 75. Daarvan nam ongeveer 70 procent zijn diploma in ontvangst als ondernemer. 'Een aardig percentage. We denken dat er een generatie aankomt die zichzelf steeds meer wil ontplooiën en waar ondernemerschap een lonkend perspectief is. In de toekomst zouden ook andere studies wel een anders ingevuld kunnen worden', aldus Dekker. Het programma Topklas Ondernemen wordt financieel ondersteund door Daphne: Dutch Agro-Food Network of Entrepreneurship. Dit samenwerkingsverband van organisaties, bedrijven, kennisinstellingen en El&I stimuleert hiermee ondernemend onderwijs en de verspreiding van kennis en ervaring.

www.hasdb.nl

www.saeftinghezilt.nl

